

ERA21 #05 2018 ÉRA 1918–2018

MOTTO Jan Antonín Baťa **REALIZACE** Symbióza mnoha světů. Polyfunkční dům DRN v Praze Stanislav Fiala / Fiala + Nemeč **INTRO** Vlajky Michal Ureš **ČASOVÁ OSA** Výběr z historie československé architektury 1918–2018 Vendula Hnídková (CZ), Peter Szalay (SK), redakce (CZ po roce 1992) **ROZHOVOR** Jsem takový výroční stařec. Rozhovor Rostislava Koryčánka s Karlem Kroupou **HISTORIE** Pražský hrad v letech Československa Vendula Hnídková, Veronika Rollová **PROJEKT** Redefinícia Pražského hradu Elena Fialková **HISTÓRIA** Rekonštrukcia Bratislavského hradu. Medzi altruizmom a cynickým egoizmom Peter Szalay **ROZHOVOR** Architekti sú trénovaní v tom, aby ľudí spájali. Rozhovor Petra Lényiho s Matúšom Vallom **REKONSTRUKCE** Muzeum zase zlaté. Rekonstrukce a nové expozice Národního muzea Karolína Vránková **REKONSTRUKCE** Úpravy okolí Národního muzea IPR Praha **VIZE** Česko 2118 Stanislav Biler, Bohuslav Binka, Anna Beata Hábllová, Filip Matějka, Jindřich Ráftl, Jan Tůma, Milota Sidorová, Janica Šipulová, Erik Tabery, Filip Tittl, Lukáš Tittl, Filip Landa **IDEA TGM** Maxim Velčovský **PŘÍLOHA** Lehké obvodové pláště: prosklené fasády Roman Šnajdr **PŘÍLOHA** Přes 55 let transportbetonu v České republice Milada Mazurová

ERA21 #05/2018 vychází v těchto dnech. Poslední číslo roku pravidelně věnujeme exkurzi do vybrané země. Tentokrát ve spolupráci s kurátory Marošem Krivým a Lívií Gažovou vyrazíme do Estonska, jehož architektonická scéna v sobě nese zajímavou kombinaci skandinávské kultury a východoevropské historické zkušenosti.

ERA21 #06/2018 vyjde na začátku prosince.

výstava

JAK JSME CHTĚLI BYDLET: BYTOVÁ POLITIKA ČESKOSLOVENSKA 1918–2018

V Galerii Jaroslava Fragnera je až **do 18. listopadu** k vidění výstava pořádaná při příležitosti 100. výročí založení republiky **Jak jsme chtěli bydlet: Bytová politika Československa 1918–2018** kurátorů Michala Kohouta a Davida Tichého. Výstava představuje tematiku budování společnosti skrze bytovou výstavbu v prvních dekádách existence Československa a dobové postoje a přístupy československé společnosti k tematice bydlení na základě sledování jednotlivých subtemat: státní politika bydlení, sociální bydlení, diskuze o bydlení, družstevní výstavba, soukromé nájemní bydlení, experiment v bytové výstavbě, kolektivní bydlení a kolektivní domy, firemní výstavba bydlení, prefabrikace a standardizace a bytová nouze.
www.gjf.cz

SERGISON BATES ARCHITECTS: THE PRACTICE OF ARCHITECTURE

Galerie současného umění / Dům umění města České Budějovice uvede další z architektonických výstav kurátora Michala Škody. Londýnské studio **Sergison Bates Architects**, založené v roce 1996 Jonathanem

Sergisonem (*1964) a Stephenem Batesem (*1964), jejichž partnerem se v roce 2006 stal Mark Tuff, představí zcela nový projekt **The Practice of Architecture**, který vychází z dispozičních možností galerie a v pěti místnostech odhaluje pět hlavních rysů jejich tvorby: pohled na město, evropské město, knihovna, prostorový plán a užitečný odkaz. Výstava bude zahájena v **úterý 23. října** od 19 hodin a potrvá do 22. listopadu, vernisáži bude jako obvykle předcházet přednáška autorů od 17 hodin ve Studentském kostele sv. Rodiny.
www.dumumenicb.cz

film

BITVA O ALŽÍR

Pražská galerie VI PER zve na projekci filmu **Bitva o Alžír** (1966, režie Gillo Pontecorvo), která je součástí doprovodného programu výstavy **Utajované násilí: Architektura a francouzská válka v Alžírsku**. Bitva o Alžír je jedním z nejvlivnějších filmů v historii politické kinematografie. Film se zaměřuje na trýznivé události roku 1957, jež se staly klíčovými v boji za nezávislost Alžíru na Francii. Snímek se natáčel v alžírských ulicích dokumentárním stylem a živě rekonstruuje tehdejší události. Násilí postupně eskalovalo na obou stranách – Francouzi mučili

EKONOMICKÉ
A
OBCHODNÍ
ODDĚLENÍ

holarTM
czech handles

Zakázková výroba dveřního kování, madel a doplňků
www.holar.biz, obchod@holar.cz, +420 724 032 640

alžírské vězně ve snaze získat informace a Alžířané se v boji za svobodu přiklonili k teroristickým akcím. Děti střílely na vojáky, ženy házely bomby do kaváren. Francouzi tuto bitvu sice vyhráli, ale postupně prohráli válku, protože alžírský lid jasně ukázal, že už se nenechá utlačovat. Film získal mj. cenu Zlatého lva za nejlepší film na benátském filmovém festivalu v roce 1966 a byl nominován na Oscara za nejlepší zahraniční film.

www.vipergallery.org

konference

ARCHITEKTURA DĚTEM

Ve dnech **25.–26. října** pořádá Fakulta architektury ČVUT v Praze v prostorách Centra architektury a městského plánování CAMP 2. ročník dvoudenní konference **Architektura dětem**, jejímž hlavním cílem je rozvinout do hloubky jedno z klíčových témat existující platformy Děti a město. Konference se tentokrát zaměří na Prostor pro hru a jejím cílem je upozornit na důležitost dětské hry venku, na její přínosy pro rozvoj dětí a na to, že herní prostory jsou důležitou součástí města a měly by být navrženy tak, aby do něj vhodně zapadaly a zároveň aby dobře sloužily svému účelu, tedy dětské hře. Konference se bude detailně věnovat problematice stávajících

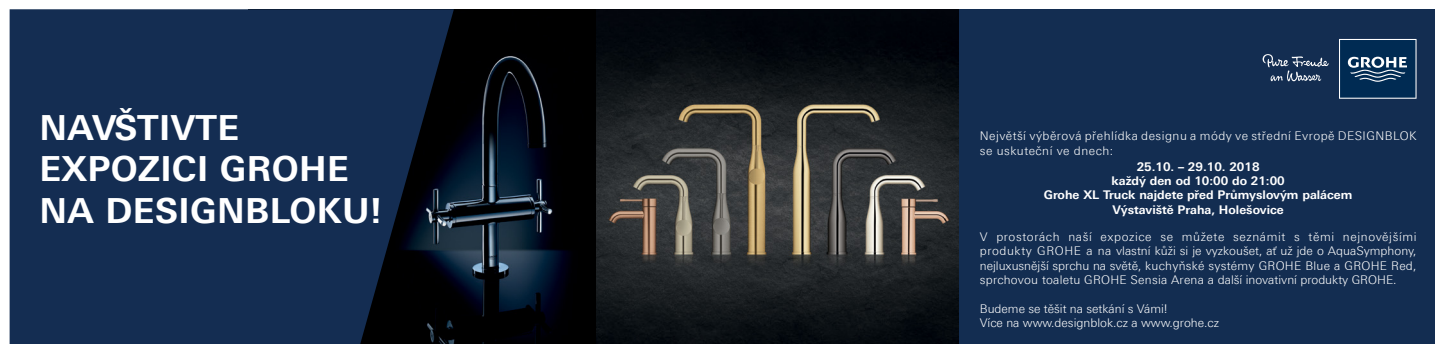
evropských norem pro dětská hřiště, jejichž novela vstoupí v platnost na podzim tohoto roku, a vystoupí na ní odborníci zastupující různé pohledy na danou problematiku.

www.architekturadetem.cz

festival

DESIGNBLOK 2018

Největší výběrový festival designu a módy ve střední Evropě **Designblok** si pro svůj jubilejní dvacátý ročník vybral téma Oslava, a to nejen jako oslavu 100. výročí založení Československa, které letos rezonuje celou kulturní sférou, ale také oslavu dvaceti let Designbloku a ohlédnutí do jeho historie. Přehlídka se koná ve dnech **25.–29. října** tradičně na holešovickém Výstavišti v Praze a nově také v Colloredo-Mansfeldském paláci. Bohatý program nabídne instalace téměř 350 designérů, přednášky, diskuze, divadlo i třídní maratón módních přehlídek. Colloredo-Mansfeldský palác zaplní výstava Manifest, na které se poprvé v České republice představí například Jaime Hayón, jenž patří ke světové špičce současného designu. **Superstudio** bude prezentovat novinky osmdesáti tuzemských i zahraničních firem. Velký důraz letos v rámci jubilea klade především na české značky. Nábytek, svítidla,

**NAVŠTIVTE
EXPOZICI GROHE
NA DESIGNBLOKU!**

*Pure Freude
an Wasser*

Největší výběrová přehlídka designu a módy ve střední Evropě DESIGNBLOK se uskuteční ve dnech:
25.10. – 29.10. 2018
každý den od 10:00 do 21:00
Grohe XL Truck najdete před Průmyslovým palácem
Výstaviště Praha, Holešovice

V prostorách naší expozice se můžete seznámit s těmi nejnovějšími produkty GROHE a na vlastní kůži si je vyzkoušet, ať už jde o AquaSymphony, nejluxusnější sprchu na světě, kuchyňské systémy GROHE Blue a GROHE Red, sprchovou toaletu GROHE Sensia Arena a další inovativní produkty GROHE.

Budeme se těšit na setkání s Vámi!
Více na www.designblok.cz a www.grohe.cz

interiérové doplňky, ale i nový model letadla nebo speciální mobilní dům na kolech budou k vidění v pravém křídle Průmyslového paláce. **Openstudio** bude patřit 148 designérům, studiím, školám a módním návrhářům, od kterých si návštěvníci budou moci jednotlivé kolekce na místě rovnou nakoupit. Uměleckému designu bude věnován prostor Lapidária Národního muzea, kde bude umístěn **Art House**. Tématem této části je Pocta krásy a k vidění bude dvacet uměleckých instalací českých i zahraničních designérů. Mimořádně se letos festival soustředí i na módní přehlídky, na kterých se představí zvučná česká jména. Další instalace se otevrou v prostoru Designérie, exteriéru Výstaviště i v zapojených galeriích a pop-up shopech po městě.
www.designblok.cz

PRAŽSKÁ MUZEA 1918–2018

Také **Pražská muzea**, jakožto jeden z popularizátorů historie hlavního města Prahy i celého státu, připravila program, kterým se připojí ke 100. výročí vzniku první republiky. Vybraná muzea ve dnech **27. a 28. října** otevrou své objekty veřejnosti zdarma nebo za symbolickou částku a nabídnou různorodé doprovodné programy uvnitř svých objektů: komentované prohlídky, přednášky a workshopy zaměřené na téma výročí pro děti i dospělé.

Akce se účastní:

- > Galerie hlavního města Prahy;
- > Muzeum hlavního města Prahy;
- > Muzeum Policie ČR;
- > Národní galerie v Praze;
- > Národní kulturní památka Vyšehrad;
- > Národní muzeum;
- > Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského;
- > Národní technické muzeum;
- > Národní zemědělské muzeum;
- > Obecní dům;
- > Památník národního písemnictví;
- > Poštovní muzeum;
- > Uměleckoprůmyslové museum v Praze;
- > Vojenský historický ústav Praha.

www.prazskamuzea.cz

přednáška

OSAMU OKAMURA: NAVŠTIVTE SVÉ MĚSTO: PROČ JE ARCHITEKTURA DŮLEŽITÁ

Bývalý šéfredaktor časopisu *ERA21* Osamu Okamura strávil letošní léto na stáži v Chicagské architektonické nadaci. O svých zkušenostech a o tom, jaké jsou dnes možnosti šíření povědomí o architektuře směrem k veřejnosti, přijede besedovat

ŠIROKÁ NABÍDKA
INTERIÉROVÝCH DVEŘÍ
PRO MODERNÍ I TRADIČNÍ DOMY I BYTY

HÖRMANN

Více informací >

www.hormann.cz

ve **čtvrtek 1. listopadu** od 18 hodin do Galerie Architektury Brno. Chicagská architektonická nadace se věnuje šíření dobré architektury již 52 let. Její programy navštíví ročně téměř 700 tisíc návštěvníků, 450 tisíc z nich se zúčastní architektonických exkurzí, 30 tisíc dětí projde vzdělávacími programy. Lodní architektonická exkurze centrem města patří mezi 10 nejvyhledávanější turistických atrakcí v celých Spojených státech. Nadaci tvoří 80 zaměstnanců, více než 500 dobrovolníků a 12 tisíc členů. Jak dnes mluvit o závažných architektonických tématech poutavým způsobem? A jak funguje jedna z největších a neúspěšnějších architektonických kulturních institucí na světě? Akce se koná za podpory Komise J. Williama Fulbrighta v ČR – Fulbright-Masarykova stipendia – a Nadace české architektury, s velkým poděkováním Chicagské architektonické nadaci.
www.galeriearchitektury.cz

JINÁ PERSPEKTIVA: RAUL PANTALEO / TAMASSOCIATI & ALEXANDER BRODSKY

Další přednáška z cyklu Jiná perspektiva se koná ve **čtvrtek 1. listopadu** od 19.30 hodin v prostorách Centra architektury a městského plánování na IPR Praha. Architektura ve válečných zónách a nejchudších částech světa musí především

funkční, dostupná a snadno realizovatelná. Přesně takové projekty tvoří italské studio **TAMassociati**, jehož jeden ze zakladatelů **Raul Pantaleo** přijede v listopadu do Prahy poprvé. Spolu s ním vystoupí ruský sochař a architekt **Alexander Brodsky**, jehož projekty se pohybují na hranici umění, filozofie a architektury a podle listu *The Guardian* je nejdůležitějším ruským architektem současnosti.
www.kruh.info

divadlo

SIALSKÁ TROJČATA

Režisér Radovan Lipus a scénograf David Vávra jsou jakožto neúnavní propagátoři české architektury doma i v zahraničí známí především z televizního seriálu Šumná města. Pro herce libereckého Divadla F. X. Šaldy nyní připravili „zmužilý kabaret o stavbě Ještědu“ k počtě slavným libereckým architektům – Karlu Hubáčkovi, Miroslavu Masákovi a Otakaru Binarovi – s názvem **Sialská trojčata**. Představení dá nahlédnout do zákulisí vzniku snad nejslavnější české stavby, kterou se Liberec právem pyšní a která je jeho neodmyslitelným symbolem. Jak se přihodilo, že odvážní muži a básníci architektury ze SIALu dokázali v šermu se socialistickou realitou šedesátých let stvořit neuvěřitelný zázrak rotačního hyperboloidu,

Vyšší úroveň zabezpečení a pohodlí pro hotelového hosta.

Element Fusion

Vývoj hotelového zámku společností SALTO.

SALTO ŘEŠENÍ PRO HOTELY

Email: hospitality.cz@saltosystems.com
www.salthospitality.com

SALTO
inspired access

www.salthospitality.com

který na temeni Ještědu v ladné taneční póze odolává vichřicím? Dobrodružství SIALských trojčat s původními písničkami a živou kapelou svědčí o tom, že v každé době můžeme mířit vysoko. Reprízy představení se odehrají ve **čtvrtek 22. listopadu**, **pátek 14. prosince** nebo v **úterý 18. prosince**
www.saldovo-divadlo.cz

ocenění

ARCHITEKTEM ROKU 2018 SE STAL PETR HÁJEK

V úterý 11. září byly v prostorách Centra architektury a městského plánování (CAMP) v Praze slavnostně vyhlášeny výsledky desátého jubilejního ročníku soutěže **Architekt roku 2018**. Ocenění za mimořádný přínos architektuře v posledních pěti letech získal přední český architekt a pedagog **Petr Hájek**, jehož realizace představují výjimečné počiny na poli architektury s přesahy i do jiných oborů (viz např. *ERA21 #03/2018* – Rozšíření Centra současného umění DOX v Praze – nebo *ERA21 #01/2014* – Krkonošské centrum environmentálního vzdělávání ve Vrchlabí). Čestné uznání poroty obdržela **Dagmar Vernerová**, která již téměř dvacet let vydává ročenku *Česká architektura*. Ocenění Architekt obci 2018 získala Iva Seitzová za projekt regenerace sídliště Ostrava Fifejdy I.
www.architektroku.cz

CENY MINISTERSTVA KULTURY ČR

Na Nové scéně Národního divadla byly slavnostně předány **Ceny Ministerstva kultury**. Z rukou ministra Antonína Staňka je převzalo šest mimořádných osobností. Cenu Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury, za celoživotní dílo v oblasti architektury, získala „architektka domů i věcí“ **Růžena Žertová** (*1932), která dlouhá léta působila ve Státním projektovém ústavu obchodu Brno, pod

jehož hlavičkou navrhla obchodní domy v Ústí nad Labem, Ostravě či Pardubicích. Od sedmdesátých let navrhovala oděvní doplňky, šperky a svítidla. Uděleny byly též ocenění v dalších oborech. V oblasti divadla cenu získal **Jan Schmid**, v oblasti hudby byl oceněn **Luboš Sluka**, ocenění za překladatelské dílo si odnesla **Helena Stachová**, v oblasti výtvarného umění byli vyznamenáni **Jana a Jiří Ševčíkovi** a cenu za přínos v oblasti kinematografie a audiovizuálu obdržel **Hynek Bočan**. Letošní ročník se ale neobešel bez neshod. Dvě ocenění udělena nebyla, laureáti nebo jejich zástupci je z politických důvodů odmítli převzít, konkrétně prozaik Jiří Hájíček a rodina filmaře Evalda Schorma.
www.mkcr.cz

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2018

Třetí ročník soutěžní přehlídky **Česká cena za architekturu** vyvrcholí v **pondělí 19. listopadu** slavnostním galavečerem v pražském Foru Karlín, během kterého budou oznámeni finalisté a držitelé hlavní ceny, cen za výjimečný počin, jež uděluje Akademie České ceny za architekturu, a cen partnerů. Z celkového počtu 145 přihlášených děl se letos do finále proboujvalo 33 staveb, z nichž převážná většina byla dokončena v roce 2017. Nejčastějším tématem jsou stejně jako vloni rodinné domy. Oceněná díla budou od čtvrtka 22. listopadu k vidění na výstavě v pražské Galerii Jaroslava Fragnera, později výstava poputuje do dalších měst.
www.ceskacenazaarchitekturu.cz